

PRAKTYKI ZAWODOWE
WYTYCZNE DLA STUDENTÓW PAM
IM. KSIĘCIA MIESZKA I

STUDIA I STOPNIA

kierunek: **Pedagogika**

Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza i resocjalizacyjna

Praktyki zawodowe jest integralnym elementem kształcenia. Istotne dla zdobywanych podczas studiów kwalifikacji – na przykład PRZYGOTOWANIA PEDAGOGICZNEGO, jest MIEJSCE odbycia praktyk. Z tego względu należy odpowiednio zaplanować praktyki, według następujących zasad:

- przynajmniej 150 godzin (podczas całych studiów): **praktyka pedagogiczna w instytucjach systemu oświaty zgodnych z kierunkiem i specjalnością***;
- *pozostałe godziny praktyk: instytucje powiązane ze specjalnością** (opiekuńcze, wychowawcze, resocjalizacyjne, penitencjarne).*

*Przykładowe instytucje systemu oświaty:

- 1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły:
  - a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe i mistrzostwa sportowego,
  - b) ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żegluga śródlądowej oraz rybołówstwa,
  - c) artystyczne;
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- 4) placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie uzupełnienia wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- 5) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;
- 6) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- 7) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze;
- 8) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (bursy, internaty).

** Przykładowe instytucje właściwe dla specjalności:

pogotowia opiekuńcze, państwowe i niepaństwowe domy dziecka, rodzinne domy dziecka, wybrane placówki otwarte dla dzieci z trudnościami wychowawczymi/dydaktycznymi, hospicja, świetlice środowiskowe/socjoterapeutyczne, Fundacja „Barka”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki adopcyjno - opiekuńcze, policyjna izba dziecka, schroniska dla nieletnich, zakład poprawczy, areszty śledcze, zakłady karne typu otwartego, półotwartego i zamkniętego.

Szczegółowy program praktyki i jego realizacja:

Na podstawie szczegółowego programu, student wraz z opiekunem praktyk opracowuje indywidualny plan pracy, który powinien być ściśle skorelowany z organizacją pracy placówki/institucji.

Planowany czas odbycia całej praktyki, w ciągu trzech lat, wynosi:

720 godzin

NIE WIĘCEJ NIŻ 150 GODZIN W JEDNEJ PLACÓWCE w danym roku

termin	Typ praktyk	
I rok/II semestr	Praktyka pedagogiczna	240 h Instytucje systemu oświaty; w tym minimum 150 h u pedagoga szkolnego
II rok/IV semestr	Praktyka specjalnościowa	240 h Instytucje powiązane ze specjalnością, w tym Instytucje systemu oświaty
III rok/VI semestr	Praktyka specjalnościowa	240 h Instytucje powiązane ze specjalnością, w tym Instytucje systemu oświaty

Cele:

- zapoznanie z funkcjonowaniem instytucji, które prowadzą działalność profilaktyczną, opiekuńczą, resocjalizacyjną, penitencjarną;
- zapoznanie się z metodami rozpoznawania problemów osób objętych opieką/resocjalizacją, z organizacją pracy placówki, organizacją życia codziennego podopiecznych;
- przeprowadzenie zajęć na terenie danej instytucji, zapoznanie się z codziennym trybem jej funkcjonowania oraz z pracą wychowawców, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz stosowanymi przez nich odpowiednimi dla danej instytucji zarówno oddziaływaniami wychowawczymi jak i oddziaływaniami penitencjarnymi;
- zdobycie wiedzy praktycznej i umiejętności planowania i prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych z osobami objętymi opieką placówki.

Aspekty działalności placówek analizowane podczas praktyk:

wymogi prawno – organizacyjne funkcjonowania placówki, struktura organizacyjna, zakres odpowiedzialności i obowiązków poszczególnych pracowników
działalność placówki – kluczowe zadania
typowe formy pracy wychowawczej/resocjalizacyjnej realizowane w danej instytucji.

Przykładowe zadania praktykanta:

- uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez pedagoga oraz samodzielne prowadzenie zaprojektowanych przez siebie zajęć, po zaakceptowaniu ich scenariusza przez pedagoga (np. organizacja czasu wolnego podopiecznych – koła zainteresowań, przygotowanie i przeprowadzenie imprezy okolicznościowej)
- obserwowanie typowych form pracy opiekuńczo – wychowawczej, realizowanych w danej instytucji,
- obserwowanie typowych form pracy resocjalizacyjnej/penitencjarnej, realizowanych w danej instytucji,
- współudział w realizowanych przez placówkę funkcjach profilaktycznych, diagnostycznych i selekcyjnych, które są realizowane w ramach pracy pedagoga, aktywny udział w realizowanych zadaniach placówki.

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Pedagogika I stopnia:**II rok studiów****W ZAKRESIE WIEDZY**

K6_WG07	Ma zaawansowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki (obejmującą terminologię, teorię, metodykę) oraz ich wzajemnych zależności
K6_WG11	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i uwarunkowaniach ich funkcjonowania
K6_WG12	Ma zaawansowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, zna ich źródła oraz złożone uwarunkowania
K6_WG13	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
K6_WK16	Zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego
B.3.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI

K6_UW01	Potrafi rozwiązywać złożone, jak również nietypowe problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe
K6_UO16	Potrafi planować i organizować indywidualną, jak i zespołową pracę nad rozwiązywaniem złożonych problemów pedagogicznych
B.3.U5.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

K6_KK01	Jest gotów do wykorzystania wiedzy i umiejętności dla efektywnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych i rozumie potrzebę ciągłego doskazywania się zawodowego i rozwoju osobistego
K6_KO05	Wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki
K6_KR09	Jest gotów pełnić swą rolę odpowiedzialnie przygotowując się do swojej pracy, projektując i wykonując działania pedagogiczne z należytą sumiennością
B.3.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

III rok studiów**W ZAKRESIE WIEDZY**

K6_WG07	Ma zaawansowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki (obejmującą terminologię, teorię, metodykę) oraz ich wzajemnych zależności
K6_WG10	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego, zachodzących między nimi zależnościach oraz fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji
K6_WG12	Ma zaawansowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, zna ich źródła oraz złożone uwarunkowania
K6_WG13	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
K6_WK15	Zna i rozumie podstawy prawne, organizację i uwarunkowania funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych
K6_WK16	Zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego
B.3.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI

K6_UW03	Potrafi posługiwać się złożonymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach
K6_UW07	Potrafi w sposób innowacyjny wykorzystać typowe metody, procedury i dobre praktyki do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej

K6_UW09	Potrafi poprzez właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich płynących, dokonywać syntezy informacji w celu rozwiązywania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań, również w zmiennych i nie do końca przewidywalnych warunkach
K6_UW10	Potrafi posługiwać się systemami normatywnymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych
K6_UK11	Potrafi posługiwać się zaawansowaną wiedzą dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń
K6_UO16	Potrafi planować i organizować indywidualną, jak i zespołową pracę nad rozwiązywaniem złożonych problemów pedagogicznych
K6_UU20	Potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju oraz zaplanować swoją zawodową przyszłość
B.3.U5.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

K6_KK02	Jest gotów dokonywać krytycznej samooceny własnych kompetencji i doskonalić umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i uczenia się
K6_KO07	Jest gotów do podejmowania zobowiązań społecznych wynikających z roli pełnionej przez pedagoga
K6_KR10	Jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne, kultywowania i upowszechniania wzorców właściwego postępowania w środowisku pedagogicznym i poza nim
B.3.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych przez studenta jest wypełnienie następujących obowiązków:

- każdy praktykant, jako Student PAM im. Księcia Mieszka I, winien godnie reprezentować swoją Uczelnię,
- Student pobiera w Biurze Karier PAM lub ze strony internetowej Uczelni Ankiety – Kryteria doboru placówki (wypełnia student) oraz **Oświadczenie o przyjęciu na praktyki zawodowe**, z którym udaje się do dyrektora placówki, celem otrzymania zgody i wyznaczenia przez niego terminu praktyk,
- po przybyciu na miejsce praktyk Student zgłasza się u dyrektora placówki przedkładając pisemne **Skierowanie i Umowę** wystawione przez PAM im. Księcia Mieszka I, a następnie u wyznaczonego opiekuna praktyk (punkt „b” i „c” nie dotyczy studentów realizujących praktyki w miejscu pracy – studenci wnioskuje do Dziekana o możliwość odbycia praktyk w miejscu pracy wraz z dołączonym **Zaświadczeniem** o zatrudnieniu i zakresie obowiązków); po odbytych praktykach student dodatkowo wypełnia **Kartę realizacji efektów uczenia się** i dołącza ją do dokumentacji praktyk,
- w okresie przygotowawczym Student zapoznaje się z bazą placówki oraz sporządza z opiekunem plan praktyk,
- Student realizuje w pełni program praktyk zawodowych i bierze udział w całokształcie działań placówki,
- Student przygotowuje się starannie do wszystkich samodzielnie prowadzonych zajęć,
- terminowo przedstawia opiekunowi praktyk dokumentację do zatwierdzenia,
- zawsze jest odpowiednio ubrany, nie spóźnia się na spotkania/ zajęcia,
- w czasie odbywania praktyk dostosowuje się do panującego w placówce porządku i trybu pracy oraz do obowiązujących przepisów,
- bierze czynny udział we wszystkich przewidzianych naradach i spotkaniach,
- Student prowadzi na bieżąco wymaganą dokumentację,
- po zakończeniu praktyk Student zdejmuje kierownikowi praktyk całą swoją dokumentację (**Umowę/ Zaświadczenie, Dziennik praktyk z Kartą przebiegu praktyk, Świadectwo odbycia praktyk, Ankietę** - jedną z wszystkich placówek, **Kartę realizacji efektów** - w przypadku realizacji praktyki w ramach zatrudnienia) przesyłając ją na adres praktyk:

praktyki_pedagogikaIstopnia@pam.poznan.pl

Zaleca się realizację maksymalnie 8 godzin praktyk dziennie.

W jednej placówce można odbyć maksymalnie 240 h praktyk w ciągu 3 lat.

Kryteria zaliczenia praktyki pedagogicznej

Warunkiem zaliczenia praktyki pedagogicznej jest:

- 1) odbycie praktyki przewidzianej programem studiów w terminie i miejscu wyznaczonym przez PAM im. Księcia Mieszka I,
- 2) pełne wykonanie planu praktyki i wyznaczonych zadań,
- 3) wykazanie nienagannej postawy oraz podporządkowanie się obowiązującym przepisom i poleceniom przez cały okres trwania praktyk,
- 4) **prowadzenie na bieżąco dokumentacji praktyk** według ustalonych wzorów,
- 5) pozytywna opinia i ocena wystawiona przez opiekuna z ramienia instytucji oraz kierownika praktyk (za dokumentację, całość praktyki),
- 6) terminowe i zgodne z wytycznymi złożenie dokumentacji po zakończeniu praktyki.

Do zaliczenia praktyk wymagane są:

- 1. Umowa w sprawie realizacji praktyk z placówką/instytucją**
- 2. Dokumenty poświadczające zapoznanie się studenta z poszczególnymi aspektami działalności placówki, w tym:**
  - **Dziennik praktyk studenckich wraz z Kartą przebiegu praktyk**
  - **Świadectwo odbycia praktyk;**
  - **Ankieta - opinia**

W Karcie przebiegu praktyk powinny zostać szczegółowo opisane zadania, które student wykonywał każdego dnia.

Do dziennika praktyk należą również materiały potwierdzające w szczególności wykonanie poszczególnych czynności (protokoły obserwacji/scenariusze prowadzenia zajęć, czy warsztatów, sprawozdania ze spotkań, uroczystości, wywiady z pracownikami instytucji, udział w szkoleniach itd., poświadczone przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. Załączniki te należy archiwizować, z możliwością wglądu przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni (**nie przesyłamy ich**).

Proszę zwrócić uwagę na wymagane podpisy i pieczęci oraz przesyłać dokumentację wyłącznie w FORMIE SKANU w formacie pdf/ dokumentów przesłane w formacie jpg (zdjęcia) nie będą podlegały zaliczeniu!!!